U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Karla Podolky a JUDr. Petra Příhody, rozhodl o návrhu **Městského soudu v Praze** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 1**, a dalších účastníků sporu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 336/2008, o vydání nemovitosti: žalobce **F. O. K.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Čapkem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Komenského 241 a žalované **České republiky - Ministerstva zemědělství**, **Ústředního pozemkového úřadu**, se sídlem v Praze 1, Těšnov 17,

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci, vedené u Městského soudu v Praze, pod. sp. zn. 10 Ca 336/2008, o vydání nemovitostí, **je** soud v občanském soudním řízení.

II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 12. listopadu 2008, čj. 28 C 1/2008 - 18, **se zrušuje**.

Odůvodnění:

Podáním doručeným zvláštnímu senátu dne 13. února 2009 navrhl Městský soud v Praze, aby zvláštní senát rozhodl o kompetenčním sporu ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 1, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 336/2008.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti.

Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad Děčín, rozhodnutím ze dne 2. června 2008, čj. PÚ R 7121/08, nevyhověl žádosti žalobce o vydání nemovitostí v katastrálních územích uvedených ve výroku rozhodnutí. Rozhodnutí odůvodnil skutečností, že žalobce uplatnil nárok na vydání nemovitostí po uplynutí lhůty stanovené v § 11a zákona č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů. K odvolání žalobce bylo toto rozhodnutí potvrzeno rozhodnutím Ministerstva

zemědělství-Ústředního pozemkového úřadu v Praze ze dne 4. srpna 2008, čj. 26641/08-13070.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 13. října 2008 žalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 1, který usnesením ze dne 12. listopadu 2008, čj. 28 C 1/2008 - 18, řízení podle § 104b odst. 1 o. s. ř zastavil s odůvodněním, že v dané věci jde o přezkum rozhodnutí vydaného v oblasti veřejné správy správním orgánem, k jehož projednání jsou podle § 7 odst. 1 s. ř. s. věcně příslušné krajské soudy. Současně žalobce poučil o tom, že ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu u Městského soudu v Praze.

Žalobce se poučením řídil a dne 19. prosince 2008 podal žalobu u Městského soudu v Praze. Navrhl, aby soud zrušil rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a vrátil věc správnímu orgánu 1. stupně k dalšímu řízení, neboť v postupu správních orgánů spatřuje podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které má za následek nezákonné rozhodnutí. Městský soud v Praze poté podal zvláštnímu senátu výše uvedený návrh, ve kterém popírá svoji pravomoc vydat v této věci rozhodnutí. Odkazuje přitom na rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 22. června 2004, čj. Konf 123/2003 - 7, publikované pod č. 372/2004 Sb. NSS, podle kterého rozhodl-li pozemkový úřad postupem podle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, o tom, že určitá osoba není vlastníkem nemovitostí, na které podle tohoto zákona uplatnila nárok, může se taková osoba domáhat vydání nemovitostí žalobou podanou podle části páté o.s.ř. (§ 244 a násl.) proti osobě povinné. O takové žalobě je příslušný rozhodovat soud v občanském soudním řízení, nikoli soud ve správním soudnictví. V daném návrhu se totiž žalobce domáhá, aby ve správním řízení bylo rozhodnuto o „restituci jeho práv k nemovitostem“ a „restituci jejich držby ve smyslu plného a neomezeného nakládání s nimi“. Je tak zřejmé, že napadené rozhodnutí není rozhodnutím o právech a povinnostech žalobce v oblasti veřejné správy podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale rozhodnutím o věci, která vyplývá z občanskoprávních vztahů (§ 244 odst. o.s.ř). Městský soud proto navrhl, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušný vydat rozhodnutí v předmětné věci je soud v občanském soudním řízení, a současně zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 12. listopadu 2008, čj. 28 C 1/2008 - 18.

Řešením vzniklého sporu o pravomoc mezi soudem ve správním soudnictví a soudem v občanském soudním řízení se zvláštní senát již obdobně zabýval ve svých rozhodnutích sp. zn. Konf 123/2003 ze dne 22. června 2004 a sp. zn. Konf 113/2005 ze dne 31. ledna 2006.

V projednávané věci se žalobce domáhá vydání v žalobě blíže označených nemovitostí poté, co předchozím rozhodnutím Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Děčín, nebylo jeho nároku na jejich vydání vyhověno s odůvodněním, že nárok byl uplatněn po stanovené lhůtě.

Po reformě správního soudnictví, účinné od 1. ledna 2003, zákonodárce stanovil, že žaloba ve správním soudnictví je nepřípustná, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu [§68 písm.

b) s. ř. s.]. Z ustanovení § 9 odst. 1 zákona o půdě vyplývá, že oprávněná osoba uplatní nárok na vydání nemovitosti u pozemkového úřadu a zároveň vyzve povinnou osobu k jejímu vydání. Do 60 dnů od podání výzvy uzavře povinná osoba s oprávněnou osobou dohodu o vydání nemovitosti. Tato dohoda podle § 9 odst. 2 zákona o půdě podléhá schválení pozemkovým úřadem formou rozhodnutí vydaného ve správním řízení. Nedojde-li k této dohodě, rozhodne o vlastnictví oprávněné osoby pozemkový úřad (§ 9 odst. 4 zákona). Správní orgán v daném případě rozhoduje o vlastnictví oprávněné osoby k nemovitosti až poté, kdy nebylo dosaženo vzájemné dohody o vydání nemovitosti. Předmětem tohoto správního řízení je vlastnické právo oprávněné osoby, které je soukromým právem, tradičně považovaným za výraz soukromého zájmu. Správnímu orgánu (pozemkovému úřadu) je sice - nedojde-li k dohodě o vydání nemovitosti mezi oprávněnou a povinnou osobou - svěřeno autoritativní rozhodování; rozhoduje se tu ale o tom, zda oprávněná osoba je nebo není vlastníkem, tedy o věci soukromoprávní. Nelze zde totiž odhlédnout jednak od povahy vlastnického právního vztahu a jednak od způsobu působení jednotlivých účastníků právního vztahu na jeho vznik a jeho rozvíjení. Schvaluje-li pozemkový úřad dohodu, kterou uzavřela povinná osoba s oprávněnou osobou, je minimální jeho vliv již na samotný vznik tohoto právního vztahu. V případě, kdy pak pozemkový úřad rozhoduje o vlastnictví podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, právní vztah sice vzniká vrchnostensky, tj. konstitutivním rozhodnutím správního orgánu, nicméně další působení správního orgánu na formování samotného obsahu tohoto právního obsahu je již minimální. Nelze proto uzavřít jinak, než že rozhodnutí podle § 9 odst. 2 a rozhodnutí podle § 9 odst. 4 zákona o půdě je rozhodnutím správního orgánu ve věci soukromoprávní. Od 1. 1. 2003 pak žalobu podanou v této věci mají projednávat a rozhodovat soudy v občanském soudním řízení podle nové části páté občanského soudního řádu (ve znění zákona č. 151/2002 Sb.). Tato nová právní úprava poskytuje soukromým právům větší ochranu, neboť soud nebude pouze provádět přezkum správního rozhodnutí s možností v případě zjištěné nezákonnosti pouze takové rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k novému projednání, ale je povolán k tomu, aby v případě, kdy dospěje k závěru, že o věci mělo být rozhodnuto jinak než rozhodl správní orgán, sám o věci rozhodl a nahradil tak rozhodnutí správního orgánu (§ 250j o. s. ř.), a to v takovém rozsahu, v jakém je rozhodnutí správního orgánu rozsudkem soudu dotčeno, aniž by toto rozhodnutí správního orgánu rušil. Tento následek musí být přitom uveden ve výroku rozsudku.

Proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci přísluší soudu v občanském soudním řízení.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. dále zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o sporu rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Druhým výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 12. listopadu 2008, čj. 28 C 1/2008 - 18.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 1 pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. června 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu